

PFAS begränsas i brandsläckningskum

Kort om REACH-processen avseende begränsning av PFAS i släckskum

- 2020. ECHA notifierar behov av att begränsa släckskum som innehåller PFAS
→ alla PFAS som ännu inte omfattas av ett förbud i POP/REACH-förordningarna
- 2022. ECHA föreslår hur utsläppande på marknaden/användningen av släckskum som innehåller PFAS ska begränsas – Annex XV-dossier
- 2024. EU-kommissionen föreslår begränsning av PFAS i släckskum
- 2025 (april). REACH-kommittén antar COM:s reviderade förslag till begränsning
→ Publicering i Official Journal 3 okt → träder i kraft **23 oktober 2025**

Förbud mot att släppa ut och använda släckskum med PFAS

(Reach-förordningen bilaga XVII, post 82)

PFAS* "Får inte släppas ut på marknaden eller användas från och med den 23 oktober 2030 i brandsläckningsskum i en koncentration lika med eller högre än **1 mg/l för summan av alla PFAS.**"

*Per- och polyfluorerade alkylsubstanser, definierade som alla ämnen som innehåller minst en fullständigt fluorerad metylkolatom (CF₃-) eller metylenkolatom (-CF₂-) (utan någon väte-, klor-, brom- eller jodatombäst vid den)

- gäller alla PFAS som inte redan omfattas av begränsningar/förbud enligt REACH- eller POP-förordningarna
- MEN! gränsvärdet 1 mg/l omfattar all PFAS, även PFAS i andra begränsningar
- generell utfasningsperiod på 5 år
- Krav om märkning av nya och lagerhållna produkter samt PFAS-innehållande avfall
- Undantag för rengjord (BAT) PFAS-förorenad släckutrustning
summan av alla PFAS får inte överstiga **50 mg/l**

Olika utfasningsperioder och undantag från generella förbudet

Utsläppande på marknaden	
Produkttyp	Tidpunkt
Generellt	23 okt 2030
Handbrandsläckare	23 okt 2026
Handbrandsläckare för skum med motståndskraft mot alkohol	23 apr 2027
Sevesoanläggningar, off-shoreindustri för olja/gas, militära fartyg, civila fartyg med skum innan 23 okt 2025	23 okt 2035

Användning		
Användningsområde	Tidpunkt	Villkor
Generellt	23 okt 2030	Generellt villkor för användning under utfasningsperioden enl. punkt 7
Handbrandsläckare	31 dec 2030	Är undantagna generellt villkor
Släckning av kommunal räddningstjänst samt övning, utbildning, provning (om innesluten)	23 apr 2027	Är undantagna gen. villkor för användning (men miljöbalken och hänsynsreglerna gäller parallellt)
Sevesoanläggningar, off-shoreind. för olja/gas, militära fartyg, civila fartyg med skum innan 23 okt 2025	23 okt 2035	Generellt villkor för användning under utfasningsperioden enl. punkt 7
Gammal utrustning med fluorfritt släckskum	Översyn innan 23 okt 2030	Rengöring i enlighet med BAT. Summan av PFAS ≤50 mg/l

Villkor för användning under utfasningsperiod

Senast **23 okt 2026** skall användare av släckskum med PFAS-halt >1 mg/l säkerställa att:

- användning endast sker på vätskebränder (Klass B bränder)
- exponering av människor och miljö minskas så långt som är praktiskt och tekniskt möjligt
- insamling av oanvända lager och PFAS-innehållande avfall från skumanvändning sker separerat, samt att detta avfall hanteras så att PFAS förstörs
- en skumhanteringsplan tas fram som beskriver platsspecifika förhållanden, använd skumvolym, hur punkterna ovan ska åstadkommas, en utfasningsstrategi, plan för hantering av oavsiktliga skumutsläpp och dokumentering av åtgärder

OBS! Dessa villkor gäller inte vid övning, utbildning, provning förutsatt att anv. är innesluten, samt användning av handsläckare, kommunal räddningstjänst

Gränsvärden för PFAS och (besläktade ämnen) i brandsläckningsskum

Ämne	Produkt	Avfall	När	Vem	Lagstiftning
PFOS	0,025 (1) mg/kg	50 mg/l	Genomförd	Generellt	POP-förordningen
PFOA	0,025 (1) mg/kg	1 (40) mg/l	Genomförd 1 undantag*	Generellt	POP-förordningen
PFCA, C9-C14	25 (260) ppb	-	Genomförd	Generellt	Reach, bilaga XVII, post 68
PFHxS	0,025 (1) mg/kg	1 (40) mg/l	Genomförd	Generellt	POP-förordningen
PFHxA	25 (1000) ppb	-	10 apr 2026 10 okt 2029	Kom. räddn.tjänst Civil luftfart	Reach, bilaga XVII, post 79
Summa av alla PFAS	1 mg/l	1 mg/l	23-okt-30	Generellt	Reach, bilaga XVII, post 82

Undantag från det generella förbudet om att använda släckskum med PFAS över en viss haltgräns

Ämne	Gränsvärde	Användning	Upphör	Lagstiftning
PFOA	-	* Vätskebränder. Innesluten användning och provning	3 dec 2025	POP-förordningen
PFOA	1 (10) mg/kg	PFOA-fritt skum i installerade system avsett för vätskebränder	3 aug 2028	POP-förordningen
PFOA + salter + besl. ämnen	10 mg/kg	Fluorfritt i gammal utrustning	Obegränsad	POP-förordningen
Summa av alla PFAS	50 mg/l	Fluorfritt i gammal utrustning	Översyn 23 okt 2030	Reach, bilaga XVII, post 82

Annat arbete i relation till begränsningen

- EU-vägledning för att underlätta transition till PFAS-fritt släckskum
[EU Guidance for transitioning to Fluorine-Free Firefighting Foams](#)
- Naturvårdsverkets [vägledning för tillsyn av](#) brandsläckande verksamhet och hantering av förorenat släckvatten

PFAS i tillsynsstrategin 2026-2029

Syfte och mål med tillsynsstrategin

- Att nationellt prioriterad tillsyn får ett genomslag
- Lyfta angelägna utvecklingsområden för att stärka tillsynsverksamheten.
- Öka tillsynens effektivitet, likvärdighet och rättssäkerhet.
- Göra tillsynen mer transparent för verksamhetsutövare och allmänhet
- Förenkla tillsynsmyndigheternas planering av tillsyn

Användning av PFAS

- ✓ Begränsningar och förbud efterlevs och verksamhetsutövare som använder PFAS arbetar aktivt med att fasa ut användningen av PFAS.

2026-2027

Naturvårdsverket uppdaterar tillsynsvägledningarna om *brandsläckande verksamheter* och *produktvalsprincipen PFAS*

2027-2028

Kommuner och länsstyrelser utför tillsyn på verksamheter där sannolikheten är stor att PFAS används

PFAS-förorenade brandövningsplatser

- ✓ Spridningsminskande eller avhjälpandeåtgärder har påbörjats vid de brandövningsplatser där föroreningar riskerar att påverka vattentäkter eller andra särskilt känsliga objekt.

2026

- Naturvårdsverket förbereder tillsynskampanj
- Naturvårdsverket samordnar kampanjen
- Tillsynsmyndigheterna deltar i kampanjen

2027

- Naturvårdsverket samordnar kampanjen
- Tillsynsmyndigheterna deltar i kampanjen

- Nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken
- Fokusområden Miljöfarlig verksamhet
- Fokusområden Förorenade områden

NATUR
VÅRDS
VERKET

A systematic workflow for PFAS testing

Environmental Science & Technology >

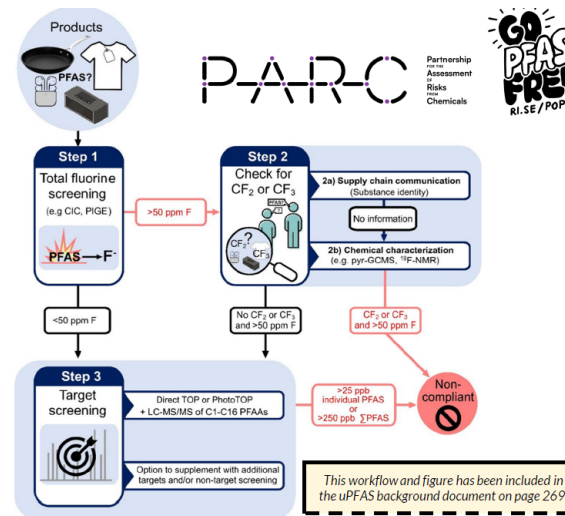
ASAP > Article

Open Access

VIEWPOINT | August 14, 2024

A Systematic Workflow for Compliance Testing of Emerging International Classwide Restrictions on PFAS

Robin Vestergren*, Anders Appelblom, Simona A. Balan, Sicco H. Brandsma, Thomas A. Bruton, Ian T. Cousins, Jeremy R. Gauthier, Audun Heggelund, Jenny Ivarsson, Anna Kärrman, Lisa Melymuk, Chijioke Olisah, Amanda Rosen, Eleni K. Savvidou, Steffen Schellenberger, Lisa Skedung, Petteri Talasniemi, Toni Wickman, Jonathan Zweigle, Christian Zwiener, and Jonathan P. Benskin*

Vestergren, R., Appelblom, A., Balan, S. A., Brandsma, S. H., Bruton, T. A., Cousins, I. T., ... & Benskin, J. P. (2024). A Systematic Workflow for Compliance Testing of Emerging International Classwide Restrictions on PFAS. *Environmental Science & Technology*, 58(34), 14968-14972.

Skedung, L., Savvidou, E., Schellenberger, S., Reimann, A., Cousins, I. T., & Benskin, J. P. (2024). Identification and quantification of fluorinated polymers in consumer products by combustion ion chromatography and pyrolysis-gas chromatography-mass spectrometry. *Environmental Science: Processes & Impacts*, 26(1), 82-93.